

Assistenttannlege lønner seg

Tannlege Anne Frestad Andersen i Fredrikstad er ikke det minste i tvil. Det lønner seg å ha assistent-tannlege. Omsetningen øker, og det blir mer penger til å dekke utgiftene.

Hvor lenge har du drevet egen praksis?

– Jeg var ferdig tannlege i 1971. På den tiden var det fortsatt plikttjeneste, og jeg begynte som skoletannlege i Borge kommune, som nå er en del av storkommunen Fredrikstad. Der var jeg i tre år, før jeg skiftet til en annen offentlig stilling rett ved der vi bodde. Bortsett fra i småbarnstiden, der jeg en periode hadde tre barn under fem år, har jeg hele tiden jobbet en del privat ved siden av å være skoletannlege på ulike steder. Etter en lang tankeprosess, der jeg blant annet kom til at jeg ikke kunne jobbe bare med barn helt til jeg ble 65, kastet jeg meg ut i det, i 1996. For det er det man gjør. Å starte for seg selv er en stor satsing, og jeg brukte lang tid på å bestemme meg. Men da jeg var 48 år, kjøpte jeg praksisen til en tannlege som skulle gå av med pensjon, midt i Fredrikstad sentrum.

– Og hvor lenge drev du så solopraksis?

– Jeg overtok en veldig solid praksis med et godt gjennomarbeidet pasientklientell. Det var rolige dager med pasienter som hadde fine rotfyllinger og broer. Intet akutt. Alt var bra. Men jeg hadde ikke mer enn 60 eller 65 prosent jobb med de pasientene jeg overtok. I tillegg hadde jeg med meg noen fra det siste stedet jeg jobbet offentlig, nemlig Hvaler. Og så kom det flere til etter hvert.

Jeg drev solopraksis i noen få år, og jeg hygger meg med det. Med sekretæren og pasientene, og har egentlig ikke behov for noe mer. Selv om jeg også har jobbet sammen med flere tannleger,



Tannlegene Anne Frestad Andersen og Pål Sørensen trives sammen på Stortorvet i Fredrikstad. Nå blir de likeverdige praksiseiere, etter at han har vært assistent i fem år.

i det offentlige, og en del alene der også. Det synes jeg er veldig greit, som sagt. Men jeg hører mange si at det er slitsomt å være alene, og at man bør ha en assistent. Og jeg begynte også å tenke at det kanskje var lurt.

Så jeg satset en gang til. På assistent-tannlege. For det er også en satsing. Man skal skaffe plass og utstyr, og man skal kunne tilby nok jobb til en person til. Det er ikke bare å sette opp sine egne pasienter hos en ny tannlege. Folk vil ikke det.

– Hvilket år er vi kommet til nå?

– Nå er vi i 1999. Da begynte Pål Sørensen hos meg som assistenttannlege, etter at han hadde jobbet her nesten hver lørdag det siste halvåret han gikk på fakultetet.

– Og hva kan du si nå, etter fem år, om fordelene ved å ha assistenttannlege?

– Jeg har fått en kollega ved siden av meg til hverdags. En som jeg kan rope på, og få hjelp av. Og jeg hjelper ham. Vi kan søke råd hos hverandre, og diskutere røntgenbilder og andre ting. Vi

assisterer hverandre ved ekstraksjoner og operasjoner. Jeg bidrar med min kunnskap og etter hvert lange erfaring, og han bidrar med sin oppdaterte kunnskap og frisker opp der jeg er litt gammeldags.

Når vi er flere, er det også lettere å være tilgjengelige for pasientene, nesten til enhver tid. I fjor hadde vi ikke stengt en eneste uke eller dag, bortsett fra helligdagene. I år måtte vi stenge én uke i sommerferien. Men det er ikke verst det heller.

Og selv om assistenten har full dag, har han plass til flere pasienter, og kan avlaste meg hvis det strammer seg til. Når vi er to, er det alltid lettere å finne slakk til å ta inn akutt pasienter, enten det er våre egne eller noen fremmede.

Det at han er mann har tilført arbeidsmiljøet noe verdifullt. Før var vi bare kvinner, og syklubbpreget er nå redusert, mens miljøet er blitt større. Det er en berikelse.

Han snekrer og pusser opp, og ordner og fikser. Nytt gulv på venteværelset har han lagt og. Vi har også en uskre-

ven arbeidsfordeling som sier at han, og den yngste sekretæren vår, tar seg av dataen hvis det oppstår problemer der, mens jeg er den som reparerer unitene hvis de går i stykker.

– Hva betyr det økonomisk å ha en assistenttannlege?

– Det blir omsatt for nesten dobbelt så mye, og dermed detter pengene inn, til å dekke utgiftene. Noen utgifter er de samme enten det er én eller to tannleger, og er man to og omsetningsvolumet øker, kommer det mer penger inn i praksisen. Med det krymper husleien, strømregningen og lønnsutgiftene, relativt sett. Det er enkel matematikk. En tannlege som har assistenttannlege vil alltid tjene penger på det, med mindre assistenten bruker en hel dag på å legge tre fyllinger, for å sette det på spissen. For da spør det om det kan betale seg å ha en ekstra tannhelsesekretær, slik vi fikk etter et års tid. Før den tid delte vi på en. Helt til vi så at det var nok å gjøre til å kunne ta inn en til. Assistenten beholdt for øvrig den samme prosentatsen etter at vi ansatte en person til. Da var jeg snill. Men min regnskapsfører sier at dette lønner seg, og jeg kan ikke skjønne de som sier at det ikke gjør det.

– Så du vil avlive myten om at assistenttannlege er dårlig butikk?

– Ja, det vil jeg absolutt. For meg er assistenttannlege god butikk. Jeg har ingen økonomiske forpliktelser og han jobber på ren provisjon. Han får 45 prosent av omsetningen sin, og jeg får 55. For meg hadde det lønt seg om han fikk 50 prosent også. Og kanskje 55 til og med. Det kan være utilfredsstillende å være assistent i alle år, og man skal gi gode betingelser slik at de føler seg velkomne og at det er bra å være der.

– Så du er ikke nødvendigvis enig i at assistenttannleger har dårlige kår?

– Nei, det er jeg ikke enig i. De har det bra og tjener godt. I hvert fall her, og sånn som vi har det, er det ingen av oss som har noe å klage på. Og det gjør vi heller ikke.

– Men nå skjer det forandringer her?

– Ja. Her for en stund siden kom han og fortalte at regnskapsføreren hans hadde rådet ham til å starte egen praksis, for å kunne tjene mer. Jeg spurte hvor han hadde tenkt å starte, og det viste seg at han aller helst ville bli her.

Så da blir det sånn. Han kjøper seg inn, og vi blir to likestilte selvstendig næringsdrivende. Selv om min regnskapsfører sier at det lønner seg mest for meg å kaste ham ut og få inn en ny assistent her. Men jeg vil heller beholde min gode kollega.

– Hvordan gjør dere dette rent praktisk?

– Vi får en takst på det tekniske, det er ordnet med allerede. Så kommer vi til å dele alt inventar; alle maskiner, utstyr, håndinstrumenter og så videre, og han betaler meg for det, og likeledes for det som heter goodwill. Der er det mer eller mindre klare retningslinjer å gå etter. Ved store investeringer i fremtiden, som begge kan få nytte av, vil vi diskutere om vi vil spleise eller ikke. Til vinteren for eksempel, legger vi inn digitalt røntgen. For øvrig kommer vi til å ha hvert vårt lager av forbruksmaterieil.

– Når er overgangen til ny ordning et faktum?

– Fra årsskiftet, regner jeg med. Nå skal vi ha et møte med begge regnskapsførerne. Og jeg vil forhøre meg blant mine kolleger. Jeg kjenner en del som har mye erfaring etter hvert, og har en som jeg bruker som konsulent. Vi vil gjerne ha en god balanse i dette, og begge skal bli fornøyde. Innen vi er ferdige med alt, er det sikkert blitt nyttår. Og det er greit å ta det fra et nytt regnskapsår.

– Hvilke økonomiske utslag gir denne ordningen?

– Det som kommer til å skje, er at han vil sitte igjen med litt mer penger, og få mer ansvar, mens jeg får mindre penger og mindre ansvar. Jeg vil tape litt økonomisk, men får selvsagt noen penger for den praksisen han kjøper.

Dessuten har vi tre stoler. Kanskje vi tar inn en assistent til? Eller kanskje en tannpleier, som vi eventuelt deler med andre tannleger i byen? Men det er ikke bare å ta inn folk heller. Pasientene skal også føle seg trygge på det.

Og vi har det veldig hyggelig på jobben her. Det skal vi fortsette med. Men det er personavhengig. I dag er det ingenting som butter, og vi kommuniserer godt. Her gjør alle det de kan best, og det er ingen forskjell på de ansatte. Tannleger og tannhelsesekretærer behandles likt. Det har jeg nok lært

i det offentlige. Jeg er ingen småkonge som sitter her og regjerer. Alle får fri når de vil ha fri. Vi er ikke så nøye på det. Vi tilpasser oss, og vet at neste gang er det min tur. Alle er greie mot hverandre. Jeg føler at de ansatte synes at de har en god arbeidsplass, avslutter Anne Frestad Andersen.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi